

• Ποιο ήταν το πρώτο βιβλίο που σας συγκίνησε ως αναγνώστρια;

«Θυμάμαι ιδιαίτερα ένα βιβλίο από την προσχολική ακόμα ηλικία μου. Ήταν ένα βιβλίο με σκληρό εξώφυλλο από τη σειρά της «Θείας Λένας» της Αντιγόνης Μεταξά. Το είχα διαβάσει τόσες φορές, που στο τέλος είχε διαλυθεί και συγκρατούσα τις σελίδες με αυτοκόλλητη ταινία. Το αγαπούσα τόσο πολύ που διάβαζα και ξαναδιάβαζα τα διηγήματα που περιλάμβανε παρόλο που τα είχα μάθει απέξω. Και με κάποια απ'αυτά, θυμάμαι πως έκλαιγα κάθε φορά όταν έφτανα στο τέλος. Ήμουν μικρή και δεν καταλάβαινα γιατί ακριβώς έκλαιγα, δεν ήξερα καν τη λέξη «συγκινούμαι», αλλά παρόλα αυτά συνέχιζα να κλαίω. Αργότερα στα πρώτα σχολικά μου χρόνια, με είχε συγκινήσει πολύ το «Χωρίς οικογένεια» και όπως και πολλούς άλλους της γενιάς μου το «Ένα παιδί μετράει τ'άστρα». Στην εφηβεία μου το πιο κομβικό μου ανάγνωσμα ήταν «Οι άθλιοι». Το τελευταίο νομίζω πως κυριολεκτικά καθόρισε τον τρόπο που σκέφτομαι και τον τρόπο που βλέπω τη ζωή και τους ανθρώπους. Το είχα δανειστεί σε μια δίτομη δερματόδετη έκδοση από μια φίλη και οφείλω να ομολογήσω πως αμέλησα να το επιστρέψω. Ως ενήλικας πια, νομίζω πως η «παράνομη» παρακράτηση των δύο εκείνων τόμων, υποσυνείδητα συμβόλιζε μέσα μου τα «ασημικά» που έκλεψε ο Γιάννης Αγιάννης. Από τότε και όλα αυτά τα χρόνια που διαβάζω κατά μέσο όρο ένα με δύο βιβλία την εβδομάδα, έχω χαρίσει αμέτρητα βιβλία σε γνωστούς και φίλους για να εξιλεωθώ για εκείνη την εφηβική παρασπονδία. Και το έχω και σαν αρχή, πως ένα βιβλίο που αξίζει να το διαβάσει και κάποιος άλλος, δεν θα το κρατήσω στη βιβλιοθήκη μου. Θα το χαρίσω, αφήνοντας το να κάνει το ταξίδι του και να αγγίξει κι άλλους ανθρώπους που ενδεχομένως δεν έχουν την οικονομική ευχέρεια να το αγοράσουν».

- **Ως συγγραφέας, προσπαθείτε να είστε αυθεντική ή να παραδίδετε στους αναγνώστες αυτό που υποτίθεται «περιμένουν» ;**

«Σε θέματα «καλλιτεχνικής δημιουργίας» μόνο όταν μαγειρεύω καταφέρνω να λάβω υπόψη μου το τι «περιμένουν» οι άλλοι. Και αυτό ακόμα, χρειάστηκε μεγάλη προσπάθεια, δεδομένου πως εγώ απέχω λόγω φιλοζωίας από το κρέας και ζω με μια οικογένεια που δεν συμερίζεται τις προτιμήσεις μου. Όταν γράφω λοιπόν, γράφω πρώτα απ'όλα για μένα, για να πω αυτά που εγώ έχω μέσα στη ψυχή μου. Τώρα, αν κάποιος θελήσουν να τα διαβάσουν, τόσο το καλύτερο. Αλλά νομίζω πως μόνο όταν γράφεις έτσι, μπορείς να γράφεις αλήθειες. Και στο τέλος της μέρας, οι αναγνώστες ξέρουν και καταλαβαίνουν πότε ένα βιβλίο κρύβει αλήθεια».

- **Σας βοηθά η συναναστροφή με άλλους συγγραφείς ή οι συζητήσεις γενικά με φίλους ώστε να γίνεστε καλύτερη σε αυτό που κάνετε;**

«Υπάρχουν κάποιες μέρες που το μόνο που κάνω είναι να γράφω. Εκείνες τις ημέρες δεν μπορώ ούτε να διαβάσω άλλα βιβλία, ούτε να συζητήσω για βιβλία. Όλες τις άλλες, οι συναναστροφές και οι συζητήσεις με ανθρώπους των βιβλίων, με ανθρώπους της σκέψης και των συναισθημάτων, είναι το καλύτερό μου. Μέσα από τις σχέσεις και τις συναναστροφές με τους άλλους, μαθαίνουμε, αλλάζουμε, εξελισσόμαστε. Κι σε ότι με αφορά αυτό ισχύει όχι μόνο για τις συγγραφικές μου ικανότητες αλλά γενικά για το ποια είμαι. Νομίζω πως ερωτήσεις του τύπου : «Τι εννοεί μ'αυτό που λέει;» «Γιατί το λέει;» «Πώς νιώθει για αυτό το θέμα;», είναι ερωτήσεις που ανοίγουν το μυαλό και την οπτική μας στον εσωτερικό κόσμο και στην πραγματικότητα του άλλου. Του οποιουδήποτε άλλου που σίγουρα έχει να πει και να προσφέρει κάτι διαφορετικό απ'αυτά που ήδη ξέρουμε και κατέχουμε. Ένας πολύ καλός φίλος και δάσκαλος, ο Γιάννης Καλογεράκης, συνηθίζει να λέει πως αν ανταλλάξουμε απ'ένα ευρώ, εξακολουθούμε να έχουμε ένα ευρώ ο καθένας. Αν όμως ανταλλάξουμε από μίαν ιδέα, τότε θα έχουμε δύο ιδέες ο καθένας. Αυτό λοιπόν το αλισβερίσι ιδεών, είναι κατά τη γνώμη μου ότι πιο αμοιβαία επωφελές μπορεί να κάνουν μεταξύ τους οι άνθρωποι».

- Τι σημαίνει για εσάς «συγγραφική επιτυχία» ;

«Δεν έχω καταλήξει ως προς τι είναι η επιτυχία. Ξέρω όμως τι σημαίνει ευτυχία. Την ένιωσα όταν έβαζα την τελευταία τελεία στο «Καθρέφτες και είδωλα». Την ένιωσα όταν μου ανακοίνωσαν οι Εκδόσεις Ψυχογιός πως είχαν επιλέξει το βιβλίο μου. Την νιώθω κάθε φορά που βλέπω το γαλάζιο εξώφυλλο με την εικόνα του καθρεφτίσματος, στα βιβλιοπωλεία, σαν ένα δικό μου κομμάτι που απέκτησε παράθυρο στον κόσμο. Την νιώθω κάθε φορά που λαμβάνω μηνύματα και σχόλια αναγνωστών που μου λένε

πως η ιστορία της Στέλλας, άγγιξε την καρδιά τους. Την νιώθω κάθε στιγμή που περνώ πάνω από το πληκτρολόγιο μετατρέποντας τις σκέψεις και τα συναισθήματά μου σε λέξεις και ιστορίες ανθρώπων. Δεν ξέρω τι είναι η συγγραφική επιτυχία. Αλλά νιώθω πολύ τυχερή που έμαθα τι είναι η συγγραφική ευτυχία».

• Υπήρξε κάποιο βιβλίο που διαβάσατε που να ανέτρεψε την ιδέα που είχατε ως τότε για το μυθιστόρημα; Αν, ναι, ποιο ήταν αυτό;

«Είναι τόσα πολλά! Τουλάχιστον μια δυο φορές το χρόνο θα τύχει να διαβάσω κάτι που θα με εκπλήξει ευχάριστα ως προς το συγγραφικό ύφος και τον τρόπο γραφής. Το πιο πρόσφατο παράδειγμα που μπορώ να σκεφτώ είναι το «Αλικες Σιωπές» της Κλαίρης Θεοδώρου που με εντυπωσίασε με το πόσο αριστοτεχνικά δέθηκε η ιστορική έρευνα με την πλοκή της υπόθεσης».

• Πιστεύετε πως κάποιος θα μπορούσε να γίνει καλύτερος συγγραφέας αν καταφέρει να χαλιναγωγεί έντονα συναισθήματα; «Πιστεύω πως κάποιος θα μπορούσε να γίνει καλύτερος άνθρωπος αν καταφέρει να χαλιναγωγεί τα έντονα συναισθήματα. Τα τελευταία χρόνια γίνεται μεγάλη κουβέντα για τη συναισθηματική νοημοσύνη και την καταλυτική της επίδραση στη ευτυχία και την επιτυχία του κάθε ατόμου. Όταν ο άνθρωπος μαθαίνει να διαχειρίζεται τα συναισθήματά του, μαθαίνει και να τα διοχετεύει σε δημιουργική δράση. Μαθαίνει να συνυπάρχει αρμονικά, να νοιάζεται και να προσφέρει. Μαθαίνει πως αυτό που έχει σημασία δεν είναι η κατάσταση στην οποία βρίσκεσαι αλλά η στάση που κρατάς απέναντί της. Είναι μεγάλη νίκη το να οδηγείς τα συναισθήματά σου αντί να σε οδηγούν εκείνα. Και σε καμία περίπτωση δεν εννοώ να τα καταπιέξεις, να τα καταπνίγεις ή να τα κρύβεις. Το συναίσθημα είναι ο μοχλός που κινεί ολόκληρο το σύμπαν. Είναι ο σεναριογράφος και ο σκηνοθέτης της ζωής μας. Αν δεν ορίζουμε εμείς το που θέλουμε να μας πάει, σίγουρα θα μας πάει εκεί που δεν θέλουμε».

• Το γράψιμο σας εξαντλεί ή σας ζωοδοτεί;

«Φανταστείτε το κάπως έτσι. Φοράς τα αθλητικά παπούτσια και βγαίνεις για πρωινό τρέξιμο την ώρα που ανατέλλει ο ήλος.

Μετά από λίγα χιλιόμετρα, οι μύες αρχίζουν να καίνε, η καρδιά χτυπά πιο γρήγορα και οι πνεύμονες υπερλειτουργούν για να αντλήσουν οξυγόνο. Αλλά εσύ δεν σταματάς μέχρι να ολοκληρώσεις τη διαδρομή που έχεις βάλει στο μυαλό σου. Κάποια στιγμή, φτάνεις στον τερματισμό και κάθεσαι να απολαύσεις τον ήλιο που τώρα έχει σηκωθεί ψηλά. Το σώμα είναι καταπονημένο, αλλά ταυτόχρονα ο εγκέφαλός σου το βομβαρδίζει με ορμόνες ευεξίας και πληρότητας. Αυτή ακριβώς την αίσθηση, σε πολλαπλάσια ένταση, την έχω κάθε φορά που κλείνω το laptop. Το μόνο κακό είναι ότι δεν έχω κάψει αντίστοιχες θερμίδες...»

- Το «Καθρέφτες και είδωλα», το οποίο κυκλοφορεί από τις ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ, είναι το πρώτο σας βιβλίο, ωστόσο φαίνεται μέσα από αυτό η μακρόχρονη πορεία σας αλλά και η αγάπη σας με / για τη συγγραφή. Θεωρείτε πως η συνάντηση με το πεπρωμένο είναι όντως αναπόφευκτη και αν ναι, πώς φαίνεται αυτό μέσα από τη ζωή;

«Θεωρώ πως κάθε άνθρωπος έχει το δικό του προσωπικό μονοπάτι. Η μόνη πυξίδα σε αυτήν την διαδρομή είναι η απάντηση σε ένα και μοναδικό ερώτημα που θα ήταν καλό να θέτουμε κάθε βράδυ στον εαυτό μας. «Είμαι σήμερα καλύτερα από ότι εχθές;» Πρόσφατα ένας καλός φίλος και συγγραφέας, ο Θοδωρής Σπηλιώτης, μου ανέφερε το εξής. Ο καλύτερος τρόπος για να ξέρεις αν είσαι στο σωστό δρόμο είναι από το πόσους και πόσο αξιόλογους ανθρώπους συναντάς σ'αυτόν τον δρόμο. Ομολογώ πως μέσα από τη συγγραφή έχω γνωρίσει πολλούς εξαιρετικά αξιόλογους ανθρώπους και αυτό το εκλαμβάνω ως σημάδι πως αυτή είναι μία διαδρομή που πρέπει να κάνω. Πέρα από όλα αυτά, το πεπρωμένο μας δεν είναι παρά η απάντηση της ζωής στις επιλογές μας, έτσι όπως αυτές αποκαλύπτονται από τις σκέψεις, τα λόγια και τελικά τις πράξεις μας».

• « Η ανταμοιβή της συγγραφής είναι η ίδια η συγγραφή» θα πει ο Χένρι Μίλλερ. Το σχόλιό σας;

«Δεν θα μπορούσα να συμφωνήσω περισσότερο. Σίγουρα υπάρχουν πολλές χαρές που ακολουθούν την έκδοση ενός βιβλίου, αλλά οι ώρες που είσαι από πάνω του, εκείνες οι ώρες που το δημιουργείς και σε δημιουργεί, που χάνεσαι στην δική του πραγματικότητα και μέσα απ' αυτή στη βαθύτερη δική σου, αυτές οι ώρες είναι κυριολεκτικά ανεκτίμητες».

Σας ευχαριστούμε πολύ!

ω